TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 1226/97

Joseph Muscat
vs
Korporazzjoni Telemalta u b' digriet tat-8 ta' Marzu 2000 giet korretta ghal Maltacom p.l.c. bhala successur tal-istess

Illum 14 ta' Gunju, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' Gunju 1990 huwa sofra ingustizzja meta saret jew inghatat bi pregudizzju ghall-istess rikorrent, distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita u dan billi r-rikorrent gie mcahhad milli jinghata promozzjoni ghall-grad ta' Technician III meta kellu l-esperjenza, il-kwalifiki u l-kwalitajiet kollha necessarji sabiex jinghata din il-promozzjoni.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej: Ir-rikorrent gie impjegat mal-Korporazzjoni intimata fis-sena 1980, bhala apprentist, fejn wara tliet snin ta' tahrig fl-oqsma kollha tal-Korporazzjoni intimata huwa ha l-grad ta' Technician I, u dan fit-8 ta' Settembru 1983. Fl-ewwel ta' Ottubru tas-sena 1986 huwa inghata l-grad ta' Technician II. F'Lulju tas-sena 1989 huwa applika ghall-promozzjoni ghall-grad ta' Technician III. Wara li gie soggett ghal process ta' ezaminazzjoni li kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-kawza kien process mill-aktar irregolari, inkonsistenti u diskriminatorju huwa ma nghatax il-promozzjoni li ghaliha huwa applika, nonostante illi promozzjoni li ghaliha huwa applika, nonostante illi huwa kellu l-hila u l-kwalifiki necessarji sabiex jinghata dan il-grad. Minflok din il-promozzjoni inghatat il-persuni ohra li ma kellhomx il-hila, l-esperjenza u sahansitra anke l-grad li kellu r-rikorrent.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib sabiex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku anness li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda taghhom.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji u jinghata rimedju billi jigi ordnat:

1) Illi r-rikorrent jinghata l-promozzjoni ta' Technician III u s-seniority rispettiva tal-grad fih promoss b'sehh mid-data li minnha kienu intizi li jkunu applikabbli l-imsemmija promozzjonijiet u konsegwentement jigi aggustat l-grad u/jew l-iskala prezenti tieghu.

2) Illi jigi mhallas lir-rikorrent dik is-somma li t-Tribunal joghgbu jillikwida, liema somma tirraprezenta d-differenza fl-ammont ta' dhul bhala income u beneficcji ohra li huwa ma hax u danni ohra minnu sofferti minhabba tali ingustizzja.

3) Jew inkella jekk dawn it-talbiet ma jistghux jintlaqghu li jigi ordnat li jithallas lir-rikorrent kumpens f'ammont ta' Lm5000 jew somma ohra li dan it-Tribunal joghgbu jiffissa.

Ra l-elenku tax-xhieda tar-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tal-korporazzjoni intimata li eccepiet:

1) Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ingustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahhditu minn promozzjoni li kien haqqu.

2) Illi s-sehja ghall-applikazzjonijiet ghall-grad ta' Telecom Technician III kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrent kien applika pero` ma kkwalifikax.

3) Illi minn massimu ta' 100 marka r-rikorrent gab biss 28 marka. Dawn kienu mqassmin hekk: 4 marki minn 30 marka ghas-snin ta' servizz, 3 marki minn 20 ta' l-esperjenza, 8 marki minn 15-il marka tal-kwalifiki, 4 minn 20 marka ghar-risposta fuq mistoqsija teknika; 5 marki minn 10 marki ghal Taghrif Generali u 4 minn 5 marki ghal personalita`.

4) Illi dwar l-allegazzjoni li gew promossi nies b'inqas kwalifiki mir-rikorrent, il-korporazzjoni rrizervat li twiegeb u tressaq ix-xhieda meta tigi kjarifikata din l-allegazzjoni u jinghataw l-ismijiet tal-persuni li dwarhom qed issir l-allegazzjoni.

5) Ghaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent. Bl-ispejjez kontra tieghu.

Ra l-elenku tax-xhieda tal-korporazzjoni intimata.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi r-rikorrentipprezenta affidavit u fih ikkonferma l-kontenut tar-rikors. Hu qal li ma qabilx mal-mod kif gew mqassma l-punteggi u anqas ma qabel mal-punti li tawh fil-kuntest tal-kriterji li ghamlu uzu minnhom. Hu esebixxa kopja tac-certifikati tal-kwalifiki li kellu.

Xehed Edmond Micallef li kien gie appuntat Chairman tal-Bord ta' l-Appelli rigward il-promozzjonijiet li saru fil-Maltacom bejn l-1988 u 1989. Hu kkonferma r-rapport li kienu waslu ghalih u fuqu gharaf il-firma tieghu kif ukoll tal-membri l-ohra tal-bord.

Xehed l-Inginier Anthony Cassar li semma li r-rikorrent hadem tahtu mill-1987 il-quddiem. Hu qal li r-rikorrent kien technician tajjeb u kapaci u li kien jafdah fix-xoghol. Kompla jghid li r-rikorrent kien efficjenti u meta ma kienx ikun hemm il-foreman kien ipoggi lilu in charge minhabba li kellu fiducja fih.

Xehed l-Inginier Albert Balzan li semma li kien Chairman tal-bord ghall-promozzjonijiet ta' l-1989 u 1990. Il-membri l-ohra kienu Charles Zammit u Godwin Ellul. Hu biss kien il-persuna teknika fil-bordijiet in kwistjoni u l-mistoqsijiet teknici kien jaghmilhom hu biss u kien hu li jaghti l-marki fuqhom. Semma wkoll l-kriterji li kienu juzaw biex jallokaw il-marki. Kompla jghid li ma kienx ikollhom il-personal file ta' l-individwu pero kien jaf in-nies kollha sewwa. Kompla jghid "Mistoqsi jekk fil-fatt kienux saru xi rakkomandazzjonijiet qabel l-interviews jew le nghid li iva kien hemm diversi nies bhall-General Workers' Union u bhal Ministri li kienu ppruvaw ikellmuna. Kienu kellmuna u anke ghamlulna rakkomandazzjonijiet. Mistoqsi dwar is-Segretarju Parlamentari Muscat kienx kellimna nghid li mhux hu biss, kullhadd kien ikellmek."

Xehed David Buttigieg Kap ta' l-Ufficcju Legali tal-Maltacom li pprezenta kopja tar-rapport tal-Bord ta' l-Ghazla ghall-grad ta' TTIII ghall-promozzjonijiet li kienu saru fl-1989.

Illi saret referenza ghas-sentenza moghtija fis-6 ta' Novembru 2001 fir-rikors numru 1108/97 fl-ismijiet Joseph Mallia vs Chairman Maltacom p.l.c. fejn it-Tribunal qal:

Allokazzjoni Generali ta' Marki:

Dan it-Tribunal jinsab spiss affaccjat bil-problema tal-allokazzjoni tal-marki fl-interviews. Gieli dawn ma jkunux konformi ma' principji ohra skond il-ligi, l-prattika, ftehim kollettiv jew xi kriterju iehor. Hemm ukoll il-problema meta fil-fehma tat-Tribunal ma jkunux konformi ma' principju ta' logika. Hemm spiss il-problema li jigu allokati wisq marki ghal elementi suggettivi.

It-Tribunal jemmen hafna fil-kriterji oggettivi bhal ma huma snin ta' servizz (seniority) u kwalifiki ghax f'dawn certament ma jistax jkun hemm l-element ta' ingustizzja. B'daqshekk certament mhux qieghed jinghat li fatturi ohra bhal personalita', adattabilita' ghax-xoghol in kwistjoni, u esperjenza ma ghandhomx l-importanza taghhom.

Hawn wiehed irid ihares lejn kif gew allokati l-marki f'dan il-kaz u cioe':

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	20%
Kwalifiki	15%
Mistoqsija Teknika	20%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

L-ewwel haga li wiehed jinnota hija li l-mistoqsija teknika giet allokata aktar marki mill-kwalifiki. Kif jista' jkun li Bord jaghti aktar importanza ghar-risposta fuq aspett wiehed mill-kwalifiki in generali. Ta min izid hawnhekk li tnejn mit-tlieta tal-Bord ma kienux teknici u ghalhekk l-evalwazzjoni tar-risposta kienet qedgha ssir minn persuna wahda. Ir-risposti kienu jinghataw f'minuta,

tnejn f'interview. Dan ma kienx xi ezami skritt. Il-personal files tal-applikanti ma kinux f'idejn il-Bord. Hawn jidhol ukoll aspett iehor u cioe' il-kriterju ta' kwalifiki u kemm taghti marki ghal kull certifikat, u ta' liema livell, u jekk hux fuq lingwa jew aspett tekniku. Dan il-Bord ma dahalx fih fir-rapport tieghu.

Aspett iehor hi l-General question inghatat importanza ta' 2/3 tal-kwalifiki, u d-doppju tal-personalita'. Ma hemmx ghalfejn ta' hafna kummenti biex wiehed jirrealizza li hawn xi haga stramba.

Experience ghalkemm hi aspett importanti giet moghtija wisq importanza fl-allokazzjoni tal-marki. 20% huwa percentagg gholi u l-element tal-mistoqsija teknika tohrog parti mill-istess esperjenza u b'hekk fil-verita' gie moghti 40% meta wiehed ihares sewwa lejn dan l-aspett.

Ghalhekk it-Tribunal ihoss li ghall-ezami ta' TO II u TO III l-allokazzjoni tal-marki trid tinqasam hekk:

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	15%
Kwalifiki	25%
Mistoqsija Teknika	15%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita`	5%

Analizi tar-Rizultati:

Fuq l-aspett tas-**snin ta' servizz** r-rikorrent ghandu jindika l-marki zbaljati jew tieghu jew ta' applikanti ohra. B'hekk biss it-Tribunal

ikun jista' jikkonstata jekk hemmx zbalji fl-ghoti tal-marki. Dwar **<u>experience</u>** it-Tribunal ihoss li ghalkemm dan l-aspett mhux necessarjament hu marbut mas-snin ta' servizz ftit jew wisq ghandu jkun korrelat. Izda fost il-marki moghtija jsib li ghal:
30 sena servizz applikant inghata 4, ghal 29 inghata 6, 24 inghata 7; kien hemm min ghal 7 snin ta' servizz inghata 17, u ghal 9 inghata 20 [u dan kien Telecom Technician I u ghalhekk kellu esperjenza gholja meta telgha 5 gradi]. Jew hemm min hu bravu hafna, jew hemm min ma tantx dotat! Inoltre dawn il-marki huma aktar preokkupanti ghax dan il-gudizzju sar fi ftit minuti ghax il-Bord ma kellux il-personal files tal-applikanti maghhom. Dan hu kriterju suggettiv u facli li jigi zbaljat.

Dwar **<u>kwalifiki</u>** 13 minn 52 minn dawk li gabu l-50% ma kellhom xejn kwalifiki; minn dawk li gabu minn 42 sa 49 marki u cioe' 36, 8 biss ma kellhomx kwalifiki. Dwar il-**<u>mistoqsija teknika</u>** ghalkemm it-Tribunal ma hux tekniku u lanqas kien prezenti waqt l-interview biex jiccensura dak li sar, bil-fors ikollu jesprimi li risposta tajba ghadha tohrog minn min ghandu l-kwalifiki u s-snin ta' servizz. Minn ezami tal-marki ghal TO III 7 li ma kellhomx kwalifiki hadu 20 minn 20, 1 ha 19, 3 hadu 17, 1 ha 16. Il-maximum tal-kwalifiki kien 15; fost dawk li ma ghaddewx kien hemm 7 li kellhom 15. Minn dawn is-sebgha 2 gabu 12, 1 gab 10, 1 gab 8, 1 gab 7, u 2 gabu 5 [u dawn l-ahhar tnejn kellhom 10 snin ta' servizz u kien TO I u l-iehor 12 il-sena u kien TO II].

Ghalhekk t-Tribunal ghandu l-obbligu li jekk jigi pruvat li l-marki moghtija huma zbaljati ghandu jvarja dawn il-marki.

Inoltre minn ezami tar-rizultat jirrizulta li l-cut-off mark ghall-promozzjoni ta' TO III kienet 52%; it-Tribunal ihoss li din trid tigi varjata ghal 50% minhabba li kien hemm min ma kienx haqqu jikkwalifika u fil-fatt sar u ghalhekk ha post ta' dawk li mhux suppost hadilhom posthom. Il-cut-off tat-TO II kienet 50% u ghalhekk it-Tribunal ma ghandux xi jvarja.

Marki moghtija lir-Rikorrent:

Dwar Snin ta' Servizz, il-Bord alloka 30%; ir-rikorrent gab 4; It-Tribunal jinnota li r-rikorrent dahal jahdem mat-Telemalta fit-8 ta' Settembru 1983 u ghalhekk suppost inghata 6 marki; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 30% u ghalhekk il-marka tibqa' 6;

Dwar Esperjenza l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 3; bl-istess mod kif imsemmi fuq ir-rikorrent suppost li nghata 6 marki hawn ukoll; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal din issir 5;

Dwar Kwalifiki l-Bord alloka 15%; ir-rikorrent gab 8; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 25%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 13;

Dwar Mistoqsija Teknika l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 3;

Dwar Mistoqsija Generali l-Bord alloka 10%; ir-rikorrent gab 5; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 10%; it-Tribunal ihalli l-istess marka ta' 5;

Dwar Personalita` l-Bord alloka 5%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 5%; il-marka tibqa' 4.

Dan igib it-total ghal TT III ghal 36. Ghal dawn il-motivi t-Tribunal jilqa' l-eccezzjoni tas-socjeta` intimata u jichad it-talba tar-rikorrent.

Spejjez kontra r-rikorrent.